

STRATEGII DE FORMARE PROFESIONALĂ A STUDENȚILOR ÎN STUDIUL LIMBII FRANCEZE

*Anastasia Sava, asistent universitar,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

STRATEGIES FOR PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENTS IN THE STUDY OF THE FRENCH LANGUAGE

*Anastasia Sava, Univ. Asst.,
“Ion Creanga” State Pedagogical University of Chisinau
ORCID:0000-0002-0471-8648
sava.anastasia@upsc.md*

CZU: 811.133.1:37.1

DOI: 10.46727/c.v3.24-25-03-2023.p232-236

Abstract. The professional training of students is a current problem in the context of the awareness of the need to transform and reposition the initial training of teaching staff in the perspective of capitalizing on multiple resources to make this process more efficient. The new paradigm of learning based on skills and methods that emphasize analysis, synthesis, problem solving are paramount in the professional training process of students, this becoming an interactive act of knowledge, based on communication, on intelligent learning with the use of ICT tools. The preparation of students in the study of the French language requires the use of methods and techniques for capturing students' attention, motivation, creativity, analysis, synthesis, discovery of information and its processing for the development of oral communication and creative thinking in French.

Keywords: strategies, the study of the French language, methods, communication, creativity.

Abordarea formării profesionale a studenților, viitoare cadre didactice, inclusiv de limbă franceză, constituie o problemă importantă a învățământului superior de astăzi. În contextul situației actuale legate de scăderea numărului de cadre didactice în școlile din țară, dificultățile cu care se confruntă sistemul de învățământ ne impun să reflectăm asupra calității educației și a dezvoltării societății de mâine.

Profesionalizarea didactică este concepută de către E. Păun ca „un proces de formare a unui ansamblu de capacități și competențe bazat pe asimilarea unui sistem de cunoștințe teoretice și practice, proces controlat de un model al profesiei respective”.

După V. Cojocaru, „formarea profesională universitară este relevantă dacă este o formare bazată pe studii și cercetare” [3, p. 49]. În acest context, studentului îi revine rolul să-și construiască singur învățarea, cunoașterea, fiind ghidat, în același timp, de către profesor. Astfel, se pune accentul pe dezvoltarea unor competențe specifice și relevante unei anumite specializări, în cazul dat formării profesionale a studenților în studiul limbii franceze.

Prin aplicarea strategiilor didactice ce au ca scop formarea profesională a studenților în studiul limbii franceze, se pune accent pe punerea în practică a diferitelor metode de predare-învățare-evaluare a limbii franceze în contextul formării/dezvoltării profesionale a studenților. Anume aceste strategii stau la baza predării/învățării într-un mod captivant, motivațional; creează un mediu favorabil pentru învățare interactivă bazată pe cooperare și comunicare eficientă, având un caracter activ-participativ, ceea ce este un imperativ al educației actuale.

„Utilizarea strategiilor didactice interactive și cognitive face ca studentul să fie actorul principal în procesul de predare/învățare/evaluare, stimulându-l să se implice în desfășurarea

activităților, punându-l în diverse situații de valorificare a spiritului de inițiativă, independență și potențial creativ, să aplice anumite capacități de cercetare, investigare pentru dezvoltarea și formarea proprie din punct de vedere cognitiv, creativ, motivațional” [7, p. 46-48].

Strategiile didactice interactive sunt preponderent cele euristice, care presupun implicarea studentului în formarea propriei cunoașteri prin cercetare, investigare, colaborare în grupuri, pentru a realiza obiectivele și a contribui la dezvoltarea sa profesională și personală.

Astfel, studentul este pus în situația de a descoperi, de a-și construi propria cunoaștere, de a redefini obiectivele caracteristice ale personalității sale și de a e baza pe niște facultăți psihice superioare ale personalității umane de gândire și creativitate. Studentul intervine asupra informației și o transformă în una nouă, proprie și caracteristică stării sale interioare.

Deci, după E. Starikov, strategiile didactice interactive și euristice se caracterizează prin aceea că studenții „sunt puși în situația să-și făurească singuri niște înțelesuri ale conținuturilor procesului instructiv; fiind discutate obiective, interpretate folosind pe larg activități metodologice de predare-învățare-evaluare, precum și diverse sarcini de învățare inter/transdisciplinare ale mediului cotidian. Evaluarea fiind, în acest sens bazată pe reflecție, și nu pe criterii, incluzând mai multe metode, printre care învățarea prin descoperire și rezolvarea de probleme - metode centrale ale acestei cercetări” [7, p. 46-48].

În elaborarea strategiilor didactice interactive/euristice, I. Cerghit propune două căi de intervenție asupra procesului instructiv [2, p. 134]:

- *teoretică*, ce presupune integrarea mai multor tehnici, procedee și metode, pentru a dezvolta noi structuri eficiente pentru creșterea funcționalității activității de predare-învățare-evaluare;
- *practică*, care are la bază un anumit stil de predare, ce valorifică activitatea de predare-învățare-evaluare a conținuturilor prin mijloace didactice inovative proprii.

Deci, formarea profesională a studenților în studiul limbii franceze trebuie să decurgă într-un mod interactiv, euristic, căci ele decurg într-un mod natural, spontan și simultan:

- realizările celor ce învață sunt măsurabile, căci profesorul, utilizând stilul interactiv/euristic, este mai bine pregătit și echipat să evalueze rezultatele studenților în materia predată;
- predarea devine flexibilă: aplicarea metodelor de formare implică o comunicare bi-direcțională profesor/student, ceea ce permite ajustarea imediată a conținuturilor în cadrul demersului de predare;
- caracterul practic al acestui tip de predare îl face unul perfect, căci ameliorează considerabil procesul de predare;
- studenții sunt motivați: pasivitatea lor este complet eliminată: cu cât se implică mai activ, cu atât învățarea devine mai atrăgătoare, motivantă, amuzantă.

Practicile de predare interactivă cele mai eficiente sunt:

- ✓ brainstormingul pentru a genera gândirea și ideile creative;
- ✓ a gândi, a asocia, a partaja permit studenților să se expună asupra unei idei, probleme, cu propriile lor cuvinte, bazându-se pe vocabularul învățat;
- ✓ sesiunea de întrebări/răspunsuri permite studenților să scrie și să pună diverse întrebări pe hârtie, apoi, amestecându-le, să aleagă aleatoriu o fișă și să răspundă. Acest exercițiu este dinamic, interactiv și, în același timp, dezvoltă comunicarea orală și gândirea creativă.

În acest sens, cercetătoarea E. Starikov distinge: [7, pp.46-48]

- a) Strategii euristice de achiziționare a noilor cunoștințe ce vizează metodele de predare/învățare centrate pe implicarea studentului în diverse activități individuale și de grup, iar cadrului didactic revenindu-i rolul de ghid și mediator al procesului de cunoaștere.

De exemplu: metoda proiectului, învățării prin descoperire etc.

- b) Strategii ce vizează aplicarea noilor cunoștințe bazate pe cooperare, colaborare, reactualizare a cunoștințelor și care contribuie la formarea și dezvoltarea comunicării orale în limba franceză și, în același timp, să poată utiliza și aplica în vorbirea cotidiană cele însușite: problematizarea, studiul de caz, dezbateră, etc.
- c) Strategii de evaluare și autoevaluare bazate pe implicarea nemijlocită a studenților în acest proces ce îi face să reflecteze asupra activității de învățare, să conștientizeze erorile și să găsească modalități de a le exclude. Aceste strategii contribuie la stimularea învățării și în niciun caz la sancțiune.

În cadrul predării-învățării euristice studenții trebuie să demonstreze un bagaj de cunoștințe solide în ce privește asimilarea lexicului francez pe diverse domenii, dezvoltarea comunicării orale și a gândirii creative, capacitatea de a utiliza cunoștințele asimilate în diverse situații cotidiene.

M. Bocoș este de părere că, având la bază relația învățării cu inteligența, cunoașterea, gândirea sau rezolvarea de probleme, strategiile sunt abordate ca strategii de gândire, de cunoaștere, bazate pe comunicare, rezolvarea de probleme, găsirea soluțiilor adecvate ca să se poată exprima în limba străină sau, în același timp, sunt folosite și strategiile de reactualizare a cunoștințelor - fapt important în asimilarea lexicului limbii franceze, care trebuie să se producă permanent în cadrul cursului[1].

Din punctul de vedere al motivației, atenției și al reglării în învățare strategiile de învățare sunt văzute ca strategii de control și autoreglare. Ele se raportează la fapte de natură psihică, cu care se află în legături complexe – anumite deprinderi intelectuale, de studiu, cognitive de învățare.

În acest context, V. Cojocaru opinează că în formarea universitară dimensiunea acțională și cea interacțională sunt primordiale pentru a avea o învățare autentică de la „*a ști*” la „*a ști cum să faci*”, astfel, accentul fiind pus pe *formarea abilităților practice, de învățare a învățării*. Un rol important îl au profesorii mediatori în acest proces complex de formare profesională și responsabilitate pentru propria învățare, contribuind, prin utilizarea cunoștințelor achiziționate și motivație, la făurirea propriei lor personalități, viitoare cadre didactice de limbă franceză [3, p. 124].

Promovarea unor astfel de strategii interactive/euristice de formare profesională are la bază studiul relațiilor sociale ce persistă în grup. Este dezirabil ca formarea grupurilor să corespundă cu scopul propus, cu sarcinile distribuite fiecărui student, distribuirea de roluri fiind aspectul cel mai important, căci presupune atât autocunoaștere, cât și intercunoaștere. Distribuția în grupuri și sarcinile în vederea obținerii unui rezultat presupun un grad mare de implicare personal și în echipă și ne demonstrează că gradul de învățare este cu mult mai mare decât cel individual. Studenții pot fi grupați în perechi când pot lucra discutând despre un text, o imagine, o sarcină de lucru etc.; formulând diverse întrebări referitoare la o temă anume, impresii/reacții asupra unui text/imagine/document audio/video, etc.; realizând un dialog; evaluând/autoevaluându-se, rezumând conținutul la final, elaborând anumite concluzii; comparând cele învățate, realizând un experiment, o investigație. De aceea, se pune accent pe faptul ce alegem și cum folosim aceste metode/strategii din punct de vedere metodologic să corespundă conținuturilor predate. În acest sens, este recomandat ca studenții să fie pregătiți și antrenați în cunoașterea, alegerea strategiilor, metodelor de învățare în funcție de scopuri, probleme de rezolvat, etapa cunoașterii, instrumentele disponibile. Se vor da prioritate învățării prin cercetare, învățării experiențiale, învățării situaționale/contextuale, învățării prin cooperare și colaborare, învățării prin rezolvarea de probleme ș.a. Pot fi utilizate analizele, rezolvările de probleme, studiile de caz, metodele inductive și deductive, procedeele de interpretare de gândire creative, de schema-

tizare sub forma unor hărți conceptuale/euristice ale informațiilor achiziționate, pot fi utilizate diverse metode și tehnici de colaborare, rezolvare de probleme, studio de caz etc.

Din cele relatate mai sus, deducem că motivația studenților are un rol primordial în aplicarea tuturor acestor strategii, metode, tehnici. După părerea didacticienilor, dezvoltarea și formarea motivației la studenți se bazează, în primul rând, pe interactivitate, dinamism, perspectivă acțională în procesul de predare. Dezvoltarea acestor strategii au la bază [4]:

- Implicarea activă a studentului în formarea și consolidarea cunoștințelor sale și creșterea motivației, care să corespundă scopului propus. Scopurile se pot diferenția prin progresie, individualizare, evoluția studenților, obstacolele apărute. Fixarea unui scop clar și delimitarea lui pentru procesul de predare/învățare reprezintă factorul principal al motivației învățării.
- Dobândirea unor cunoștințe vaste, când studentul atinge obiectivul învățării sale prin experiența personală, diverse informații. El poate să realizeze acest obiectiv doar utilizând resursele cognitive dobândite, diverse surse bibliografice în domeniu, astfel, stimulându-și gândirea, intuiția; formarea unor calități personale (perseverență, corectitudine, încredere în forțele proprii).
- Se consideră importantă înțelegerea activității propuse care, în mare parte, este benefic să corespundă intereselor, să aibă o legătură cu actualitatea și problemele cotidiene. Astfel, se va dezvolta și curiozitatea studentului prin: realizarea orelor, natura sarcinilor și metodele de predare/învățare, finalitățile precum modul de evaluare; apoi este important și diferențierea temelor după gradul de dificultate și conform obiectivelor propuse. Este importantă și folosirea tehnicilor adecvate pentru a avea un feedback pozitiv, care îi vor permite studentului să găsească anumite explicații, să dirijeze și să amelioreze procesele cognitive în care este implicat.
- Parcursul progresului academic al studentului la diferite etape de realizare a sarcinii. Este important ca el să conștientizeze acest progres în activitatea sa de învățare și să aibă un anumit nivel spre care aspiră spre a-și atinge scopurile în formarea sa profesională.
- Dezvoltarea autoeficacității presupune ca studentul, fiind actor implicat în propria formare, să posede anumite competențe metacognitive ca să-și dezvolte capacitățile sale de învățare în mod autonom, motivant și bazat pe realitatea înconjurătoare.

În acest sens, P.R. Pintrich pune accentul pe valoarea motivației în formarea profesională a studenților. Spre a fi eficace, studentul trebuie să posede capacitatea de a realiza ceea ce își propune, să manifeste interes ca să-și atingă scopurile propuse. Deci, în achiziționarea unei limbi străine, strategiile motivaționale/euristice devin la fel de importante pentru a menține motivația celui ce învață în toate acțiunile și activitățile desfășurate și se află într-o strânsă corelare cu celelalte tipuri de strategii. Didacticienii sunt de acord că strategiile motivaționale „au la bază dobândirea unor priceperi (deprinderi) de automanagement și autoreglare a proceselor cognitive, cu scopul de a obține modificări comportamentale dezirabile”. [Richardson, în: O’Neil, p. 57].

Strategia de pregătire profesională a studentului în studiul limbii franceze primează în organizarea activităților educaționale desfășurate după parcursurile strategice ale profesorului, iar actorii acestui învățământ constituie scenariul educațional complex împreună cu învățarea inclusă în procesul de evaluare și metodele și obiectivele preconizate. O serie de factori sunt necesari pentru a menține și dezvolta motivația studentului de a învăța.

Scopurile, obiectivele, dezvoltarea formelor organizatorice și a activităților educaționale, metodologia, metodele și procedeele didactice, mijloacele de educație sunt strategiile profesionale pentru a eficientiza pregătirea studenților. Prin urmare, fiecare profesor tinde să folosească cele mai bune strategii care garantează succesul eforturilor sale. Astfel, utilizarea strategiilor

adecvate contribuie la succesul pregătirii profesionale a unui student în predarea limbii franceze și contribuie la formarea cunoștințele proprii ale studentului, stimulează participarea, dezvoltă toleranța față de opiniile colegilor și dezvoltă competența, garantează succesul abordării pedagogice și capacitatea de autoevaluare.

BIBLIOGRAFIE

1. BOCOȘ M. *Instruire interactivă: repere pentru reflecție și acțiune*. Cluj-Napoca: Presa Universitară, 2002. 128 p.
2. CERGHIT I. *Sisteme de instruire alternative și complementare: structuri, stiluri și strategii*. București: Aramis, 2002. 320 p.
3. COJOCARU V., COJOCARU V. *Formarea cadrelor didactice din perspectiva profesionalizării carierei didactice : semnificații și implicații actuale*. Chișinău : 2020. 216 p.
4. CUCOȘ C. *Pedagogie*, ed. III revăzută. București: Polirom. 2014.
5. NEACȘU I. *Metode și tehnici de învățare eficientă*. București: Ed.Militară, 1990. 171 p.
6. STARICOV E. *Strategii de formare a motivației pentru învățare la studenți*. In *Didactica Pro* nr. 4 (86) 2014. pp. 45-50.